

« zurück blättern vor »

INGRYCHT subst. m., ab 1530; auch *ingryft*; ‘Teil im Schloß, durch das der Bart des Schlüssels beim Öffnen geht’ – ‘przegroda w zamku przechodząca przy otwieraniu przez wcięcie w kluczu’: vor 1902 Sw *Zamek z ingrychtem a. zamek ingrychtowy*. – L, SWIL, SW (ślus.) sowie TROI (ganz veraltet), SPA 1916, SPA 1929 (ślus.). ◊ **Var:** *ingrycht* subst. m. – L, SWIL, SW (ślus.) sowie TROI (ganz veraltet); SPA 1916, 1929 (ślus.); *ingryft* subst. m. – Sw (ślus.). ◊ **Etym:** nhd. *Eingerichte* subst. n., ‘Stück in den Schlössern, das zum Einschnitt der Schlüssel paßt’, GRI. ◊ **Der:** *ingrychtować* v. pf., ‘die passende Einkerbung haben, damit der Schlüssel ins Schloß paßt’, [hapax] (1530) 1913 Wawel 151, SPXVI *Item eidem pro 3 clavibus ingrychthovanych ad gradum, ubi itur ad balneum Reginalis Maiestatis, quaelibet clavis per gr. 3.* ◊ *indrychowy* adj., [hapax] (1538) 1884 CenRzemKsiąża 355, SPXVI *Item seracula maiora Indrichowe cum duabus clavibus 10 gr.* ◊ *ingrychtowy* adj., (1540) 1913 Wawel 251, SPXVI *Item pro clave ingrychthovi, 12 reffi ad stubam Serenissimi Regis luvenis, ubi arma servantur.* ◊ 1600 KlonWor 2, SPXVI *Ty go vczyfz [złodzieja] czuyności / y też gofpodárftwá / Do zamkow ingrychtowych trefne⁹⁰ ślofárftwá.* ◊ 1616 Przywilej ślusarzy lubelskich, Sw *Deka ma być ingrychtowa.* ◊ [LBel.] (1698) 1949 KorczWiz 13, SP17 *Zamknąwszy ingrychtowym zamkiem kamienicę fwą, koždy zostawuie tak oblubienicę.* Zuerst geb. L; *hengrychtowy* adj., [hapax] (1559) 1913 Wawel 416, SPXVI *Item udziałalem klucze dwa hengrychtowe i zamekem oprawił przed głowami na sieni, za to – gr.22.* ◊ *hingrychtowy* adj., (1559) 1913 Wawel 417, SPXVI *Item udziałalem klucz hingrychtowy do pokoju królewskiego, zań – gr. 12.* ◊ [LBel.] (1575) 1913 Wawel 445, SPXVI; *engrychtowy* adj., [hapax] (1582) 1961 InwMieszcz nr 240, SPXVI *za kłódkę engrychtową, wielką – fl. 2 gr. 10.* ♦ Das Fehlen von Belegen und Buchungen für *ingrycht* bei einer relativ großen Zahl von Belegen für das Adjektiv zwischen 1530 und 1698 überrascht. Hat LINDE etwa sein Lemma nach den Adjektivformen rückgebildet?

« zurück blättern vor »